

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний вищий навчальний заклад
«Приазовський державний технічний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ДВНЗ «ПДТУ»

Протокол від « 26 » травня 2016 р. № 14

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2016 р.

Ректор _____ / В.С.Волошин/

ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Слов'янські мови та літератури (переклад включно)»

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 035 Філологія

035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація: бакалавр з філології

Маріуполь, 2016

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

Перший проректор

В. М. Євченко

Голова Методичної ради
ДВНЗ «ПДТУ»

В. О. Роянов

Декан соціально-
гуманітарного факультету

І. Ф. Марченко

Завідувач кафедри

Т. В. Голі-Оглу

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 035 «Філологія») у складі:

Голова робочої групи – Голі-Оглу Тамара Войцехівна, завідувач кафедри української мови та слов'янської філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Члени робочої групи:

Юган Наталія Леонідівна, професор кафедри української мови та слов'янської філології, доктор філологічних наук;

Жижома Оксана Олександрівна, доцент кафедри української мови та слов'янської філології, кандидат філологічних наук;

Наумова Тетяна Михайлівна, доцент кафедри української мови та слов'янської філології, кандидат філологічних наук;

Пономарьова Людмила Володимирівна, доцент кафедри української мови та слов'янської філології, кандидат філологічних наук;

Бороденко Людмила Миколаївна, доцент кафедри української мови та слов'янської філології, кандидат філологічних наук.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 «Філологія» (за спеціалізацією 035.034 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська»)

1 - Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень. Бакалавр філології, перекладач з російської та польської мов на українську
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію (серія НД, №0588702)
Цикл/рівень	НПК України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://pstu.edu/uk/
2 - Мета освітньої програми	
оволодіння студентами першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, відповідно до шостого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій, а саме: необхідними знаннями в галузі філології та інших лінгвістичних та перекладознавчих наук; розвиток студентів в особистісному, професійному та соціальному плані.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна галузь (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань № 03 Гуманітарні науки Спеціальність № 035 Філологія Спеціалізація № 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська Академічна підготовка з урахуванням основних теоретичних досліджень і практичних наукових результатів у перекладознавчій і філологічній галузях (вітчизняні та закордонні теорії та практики перекладу). Акцентує увагу на здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сферах професійних лінгвістичної і перекладацької діяльності, орієнтує на подальшу фахову самоосвіту. Об'єктами вивчення є мови (у теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, стилістичному, соціокультурному аспектах); українська та зарубіжна художня література (у теоретичному та історико-культурному аспектах); жанрово-стильові різновиди

	<p>текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</p> <p>Цілями навчання є використання набутих компетентностей у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), організацією успішної комунікації різними мовами.</p> <p>Теоретичним змістом предметної галузі є система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології і перекладознавства.</p> <p>Здобувач вищої освіти має оволодіти загальнонауковими методами дослідження та спеціальними філологічними і перекладознавчими методами аналізу тексту, засвоїти основні методи і методики дослідження мови і літератури.</p>
Орієнтація освітньої програми	Має прикладну орієнтацію, тобто сприяє формуванню випускників як соціально-активних і професійних особистостей, спроможних проводити наукові дослідження, вирішувати певні теоретично-прикладні проблеми і завдання у філологічній і перекладознавчій сферах, спроможних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики і перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання за умови оволодіння системою компетентностей, які визначені цією програмою.
Основний фокус освітньої програми	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова: теоретичне перекладознавство, практичне перекладознавство, українська мова, українська література, російська література, західноєвропейська література, російська мова, польська мова, перекладацька діяльність, зіставне мовознавство.
Особливості програми	Спрямованість на науково-дослідну, практичну лінгвістичну і перекладацьку діяльність у закладах та установах. Формування навичок усного та письмового перекладу текстів різних стилів і жанрів, а також організації та проведення філологічно-перекладознавчого дослідження.
4 - Придатність до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.
Подальше навчання	Навчання за програмою підготовки магістра
5 — Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основні підходи, методи та технології, які використовуються в програмі: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику. Стиль навчання – активний.
Оцінювання	усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота, поточні контролю тощо.
6 — Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики і перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю

	та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності. (ЗК 1) 2. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань. (ЗК 2) 3. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. (ЗК 3) 4. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями. (ЗК 4) 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. (ЗК 5) 6. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. (ЗК 6) 7. Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. (ЗК 7) 8. Здатність працювати в команді та автономно. (ЗК 8) 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою. (ЗК 9) 10. Усвідомлена повага до різноманіття культур. (ЗК 10) 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. (ЗК 11) 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (ЗК 12) 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності. (ЗК 13) 14. Здатність проведення досліджень на належному рівні. (ЗК 14)
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ. (ФК 1) 2. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови. (ФК 2) 3. Здатність демонструвати знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). (ФК 3) 4. Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію. (ФК 4) 5. Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві. (ФК 5) 6. Базові уявлення про основні тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. (ФК 6) 7. Системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища. (ФК 7) 8. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. (ФК 8) 9. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань. (ФК 9) 10. Професійні знання й уміння з обраної філологічної спеціалізації – перекладознавства. (ФК 10) 11. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації

	<p>мовних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. (ФК 11)</p> <p>12. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. (ФК 12)</p> <p>13. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. (ФК 13)</p> <p>14. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними (польська, російська) мовами. (ФК 14)</p> <p>15. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови). (ФК 15)</p> <p>16. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів. (ФК 16)</p> <p>17. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мови. (ФК 17)</p> <p>18. Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово. (ФК 18)</p> <p>19. Вільне володіння системами автоматичного (машинного) перекладу текстів різних стилів і жанрів (ФК 19)</p>
7 — Програмні результати навчання	
	<p>1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні. (ПРН 1)</p> <p>2. Аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти української історії та сучасного суспільного життя. (ПРН 2)</p> <p>3. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. (ПРН 3)</p> <p>4. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. (ПРН 4)</p> <p>5. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства. (ПРН 5)</p> <p>6. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. (ПРН 6)</p> <p>7. Використовувати іноземну мову для організації ефективної міжкультурної комунікації. (ПРН 7)</p> <p>8. Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань. (ПРН 8)</p> <p>9. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності. (ПРН 9)</p> <p>10. Виділяти галузі філології й окреслювати коло їх основних проблем. (ПРН 10)</p> <p>11. Знати систему мови. (ПРН 11)</p> <p>12. Знати історію мов (української, російської) і літератур (української, російської, західноєвропейської). (ПРН 12)</p> <p>13. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. (ПРН 13)</p> <p>14. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (польською, російською). (ПРН 14)</p> <p>15. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. (ПРН 15)</p> <p>16. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їх специфіку й місце в літературному процесі. (ПРН 16)</p> <p>17. Використовувати мови (українська, польська, російська) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. (ПРН 17)</p> <p>18. Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів. (ПРН 18)</p>

	<p>19. Окреслювати основні проблеми дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань. (ПРН 19)</p> <p>20. Демонструвати знання з обраної філологічної спеціалізації – перекладознавства. (ПРН 19)</p> <p>21. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів. (ПРН 20)</p> <p>22. Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні. (ПРН 22)</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	9 висококваліфікованих викладачів, серед яких 1 доктор філологічних наук, 6 кандидатів філологічних наук, 1 кандидат педагогічних наук, 2 старших викладача. До навчального процесу залучаються провідні фахівці з філології та перекладознавства.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє на високому рівні готувати фахівців.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Повне інформаційне та навчально-методичне забезпечення дозволяє на високому рівні готувати фахівців.
9 — Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Програма передбачає національну кредитну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Програма передбачає укладення договорів про подвійне дипломування, міжнародне стажування, проходження практики та обмін студентами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма може бути адаптованою для навчання іноземних здобувачів освіти

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Обов'язковий блок 1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки</i>			
ОК1.	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	диф. зал.
ОК 2.	Історія та культура України	4	екз.
ОК3.	Охорона праці	3	екз.
ОК4.	Правознавство	3	зал.
ОК5.	Психологія	3	зал.
ОК6.	Соціологія та політологія	3	зал.
ОК7.	Філософія	6	екз.

<i>Обов'язковий блок 2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</i>			
OK8.	Вступ до мовознавства	3	екз.
OK9.	Вступ до перекладознавства	3	екз.
OK10.	Загальна теорія перекладу	3	екз.
OK11.	Історія західноєвропейської літератури	7	3с. екз.; 2,4,5с. зал.
OK12.	Історія української літератури	6	1с. зал.; 2с. екз.
OK13.	Латинська мова		
<i>Обов'язковий блок 3. Дисципліни професійної та практичної підготовки</i>			
OK14.	Інформатика	3	зал.
OK15.	Основи перекладу ділового мовлення	3	екз.
OK16.	Основи теорії мовної комунікації	3	екз.
OK17.	Переклад науково-технічних текстів	5	7с. зал.; 8с. екз.
OK18.	Переклад публіцистичних текстів	4	екз.
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	
Вибіркові компоненти ОП 1			
<i>Вибірковий блок 1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки</i>			
ВБ 1.1.	Ділова українська мова	3	зал.
ВБ 1.2.	Основи наукових досліджень	3	зал.
ВБ 1.3.	Фізичне виховання	9	зал.
<i>Вибірковий блок 2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</i>			
ВБ 2.1.	Порівняльна лексикологія іноземної та української мов	3	екз.
ВБ 2.2.	Стилістика основної іноземної мови	3	екз.
<i>Вибірковий блок 3. Дисципліни професійної та практичної підготовки</i>			
ВБ 3.1.	Вступ до слов'янської філології	4	зал.
ВБ 3.2.	Іноземна мова	8	1,2с. зал; 3с. екз.
ВБ 3.3.	Історія російської літератури	6	2,3,4с. зал; 1,5с. екз.
ВБ 3.4.	Історія російської літературної мови	3	екз.
ВБ 3.5.	Історія української літературної мови	3	екз.
ВБ 3.6.	Орфографічний та орфоепічний практикум	8	зал.
ВБ 3.7.	Порівняльна граматики російської та української мов	4	зал.
ВБ 3.8.	Практика російсько-українського перекладу	32	4,6,8с. зал.; 2,3,7с. екз.; 5с. диф. зал.
ВБ 3.9.	Практичний курс аспектного перекладу	4	зал.
ВБ 3.10.	Практичний курс польської мови та перекладу	32	6,7с. зал; 8с. диф. зал.; 3,4,5с. екз.; 7 курсова робота
ВБ 3.11.	Сучасна російська літературна мова	22	1,3,5с. зал.; 2,4,6,7с. екз; 6 курсова робота

ВБ 3.12.	Сучасна українська літературна мова	22	1,3,5,8 с. зал.; 2,4,6 с. екз; 4 курсова робота
Практична підготовка ІІІ			
ІІІ 1	Перекладацька практика	3	диф. зал.
Загальний обсяг вибірових компонент:		171	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

№ семестру	Компоненти ОП
1	ОК2, ОК8, ОК9, ОК12, ВБ3.1, ВБ 1.3, ВБ3.2, ВБ 3.3, ВБ 3.6, ВБ 3.11, ВБ 3.12
2	ОК 5, ОК 11, ОК 12, ОК 14, ВБ 1.3, ВБ 3.2, ВБ 3.3, ВБ 3.6, ВБ 3.8, ВБ 3.11, ВБ 3.12
3	ОК 4, ОК 11, ВБ 1.3, ВБ 3.2, ВБ 3.3, ВБ 3.8, ВБ 3.10, ВБ 3.11, ВБ 3.12
4	ОК 1, ОК 7, ОК 11, ВБ 1.3, ВБ 3.3, ВБ 3.8, ВБ 3.10, ВБ 3.11, ВБ 3.12
5	ОК 6, ОК 11, ОК 16, ВБ 2.1, ВБ 3.4, ВБ 3.8, ВБ 3.10, ВБ 3.11, ВБ 3.12
6	ОК 10, ВБ 1.2, ВБ 2.2, ВБ 3.7, ВБ 3.8, ВБ 3.10, ВБ 3.11, ВБ 3.12, ІІІ 1
7	ОК 13, ОК 17, ОК 18, ВБ 3.4, ВБ 3.8, ВБ 3.9, ВБ 3.10, ВБ 3.11
8	ОК 3, ОК 15, ОК 17, ВБ 1.1, ВБ 3.5, ВБ 3.8, ВБ 3.9, ВБ 3.12

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками завдань соціальної та професійної діяльності, рівня сформованості програмних компетенцій і програмних результатів.

Атестацію випускників здійснює екзаменаційна комісія у формі єдиного комплексного державного кваліфікаційного екзамену (іспит за фахом).

Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра під час атестації у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту здійснюють члени Державної екзаменаційної комісії на підставі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Єдиний комплексний державний кваліфікаційний іспит здійснюється в письмовій формі.

Державна екзаменаційна комісія здійснює присвоєння кваліфікації: Бакалавр філології, перекладач з російської та польської мов на українську.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ВБ 1.1.	ВБ 1.2.	ВБ 1.3.	ВБ 2.1.	ВБ 2.2.	ВБ 3.1.	ВБ 3.2.	ВБ 3.3.	ВБ 3.4.	ВБ 3.5.	ВБ 3.6.	ВБ 3.7.	ВБ 3.8.	ВБ 3.9.	ВБ 3.10.	ВБ 3.11.	ВБ 3.12.	ПП 1		
ЗК 1		+		+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК 2		+					+																				+	+			+	+	+	+	+	+		
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 4		+		+	+	+	+	+	+	+			+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+						+		+							+	+	+	+	
ЗК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+			+														+	+	+	+	+	
ЗК 7	+		+	+	+	+		+							+	+	+	+			+										+	+	+			+	+	
ЗК 8	+		+	+	+	+			+	+				+	+	+	+	+			+										+	+	+			+	+	
ЗК 9															+		+	+							+						+	+	+			+	+	
ЗК 10											+	+				+											+											
ЗК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+										+					+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+												+	+	+			+	+	
ЗК 13								+	+	+				+	+		+	+						+						+	+	+			+	+	+	
ЗК 14								+	+	+				+																		+	+	+			+	+
ФК 1								+											+		+	+	+	+	+	+	+						+	+			+	
ФК 2								+																														
ФК 3																											+			+	+	+					+	+
ФК 4								+	+	+					+																							
ФК 5									+	+	+	+													+	+												
ФК 6											+	+													+	+												
ФК 7											+	+													+	+												
ФК 8									+	+					+	+	+	+										+		+	+	+	+				+	+
ФК 9								+	+	+					+	+	+	+											+	+	+	+					+	+

